

Brüssel, 8. november 2024
(OR. en)

14826/24

SPORT 73

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Euroopa spordimudeli põhielementide roll – <i>Poliitiline mõttevahetus</i>

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele eesistujariigi poolt eespool nimetatud teemal koostatud taustateave, et suunata poliitilist mõttevahetust nõukogu 25.–26. novembri 2024. aasta istungil (haridus, noored, kultuur ja sport).

Poliitiline mõttevahetus – Euroopa spordimudeli põhielementide roll

Nõukogu resolutsioonis Euroopa spordimudeli põhielementide kohta¹ (nõukogu 2021. aasta resolutsioon) tunnistatakse, et spordikorraldus Euroopas põhineb ühinemisvabaduse põhiõigusel ja väärtustel, nagu spordi eri tasandite, eelkõige professionaalse spordi ja rohujuure tasandi spordi solidaarsus, õiglus, ausus, avatus, sooline võrdõiguslikkus ja hea juhtimistava. Samuti tunnistatakse nõukogu 2021. aasta resolutsioonis, et Euroopa väärtuspõhise organiseeritud spordi enamiku põhielemendid on autonoomsel, demokraatlikul ja territoriaalsel alusel toimuv spordikorraldus, mille püramiidstruktuur hõlmab spordi kõiki tasandeid alates rohujuure tasandi spordist kuni professionaalse spordini ja mis hõlmab nii klubide kui ka rahvusmeeskondade võistlusi kui ka mehhanisme finantssolidaarsuse, õigluse ja avatuse tagamiseks võistlustel, näiteks kõrgemale tasemele tõusmise ja madalamale tasemele langemise põhimõtted. Euroopa väärtuspõhine organiseeritud sport on üldiselt üles ehitatud riigipõhiselt ja seda korraldab põhimõtteliselt üks alaliit iga spordiala kohta; see võimaldab käsitleda terviklikult nii norme, reegleid ja standardeid kui ka võistluskalendrist kinnipidamist ja võistlustele kvalifitseerumist. Need organisatsioonid on võtnud endale kohustuse tagada professionaalse spordi ja rohujuure tasandi spordi finantssolidaarsus, samuti tagada hea juhtimistava, põhiõiguste ja inimõiguste, vaimse ja füüsilise tervise ning sportlaste ohutuse kõrgeim tase, hoida ära igasugune diskrimineerimine ja edendada spordiausust.

---

¹ Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon Euroopa spordimudeli põhielementide kohta, ELT C 501, 13.12.2021.

Sellest tulenevalt kutsutakse nõukogu 2021. aasta resolutsioonis liikmesriike, Euroopa Komisjoni ning spordiliikumist üles toetama kooskõlas ELi õiguse asjakohaste sätetega Euroopa spordimudeli põhielemente, mille hulka kuuluvad ühinemisvabadus, püramiidstruktuur, kõrgemale tasemele tõusmise ja madalamale tasemele langemise avatud süsteem, rohujuuretasandi lähenemisviis ja solidaarsus, roll rahvuslikus identiteedis, kogukonna ülesehitamine ja vabatahtlikul tegevusel põhinevad struktuurid ning selle sotsiaalsed ja hariduslikud ning kultuuri- ja tervisealased funktsioonid. Samuti kutsutakse liikmesriike, Euroopa Komisjoni ja spordiliikumist üles täiendavalt uurima ja jätkama Euroopa spordimudeli põhielemente käsitlevaid käimasolevaid arutelusid kõigi spordivaldkonna sidusrühmadega.

Euroopa Parlament tunnistas oma 23. novembri 2021. aasta resolutsioonis² ELi spordipoliitika kohta ka väärtustel põhineva Euroopa spordimudeli tähtsust, vabatahtliku tegevuse ja solidaarsuse olulisust. Samuti märgitakse resolutsioonis, et spordi ja riikide lähenemisviisid on erinevad, kuid ollakse seisukohal, et Euroopa spordi ühist tuumikut, eelkõige sidemeid rohujuure tasandi ja tippspordi vahel, tuleks veelgi tugevdada ja kaitsta. Sellega seoses nõuti Euroopa spordimudelit, milles tunnistatakse vajadust pühenduda kindlalt solidaarsuse, jätkusuutlikkuse, kõigi kaasamise, avatud võistluse, sporditulemuste ja õigluse põhimõtete integreerimisele.

---

² Euroopa Parlamendi 23. novembri 2021. aasta resolutsioon ELi spordipoliitika kohta – hinnang ja võimalikud tulevikusuundumused (2021/2058(INI)), ELT C 224, 8.6.2022, lk 2–10.

2022. aasta aprilli uuringus Euroopa spordimudeli kohta (aruanne Euroopa Komisjonile)³ käsitleti Euroopa spordimudeli põhielementide, nagu püramiidstruktuur, avatud võistlus, solidaarsus, autonoomia, vabatahtlik tegevus ja Euroopa väärtuste roll, jätkuvat asjakohasust. Uuringus analüüsiti ka seda, kuidas mõjutavad Euroopa spordimudeli arengut mõned peamised suundumused, nagu rahvusvahelistumine ja turustamine, tulu ümberjaotamine eliitspordilt rohujuure tasandi spordile, võimalikud suletud võistluse struktuurid, hea valitsemistava kasvav tähtsus, vabatahtliku tegevuse arengusuunad, spordiharjumused ja mõned muud peamised suundumused. Uuringus mainitakse ka mõningaid lünki, näiteks seoses Euroopa spordimudeli kohaldamisalaga, selle seosega Euroopa väärtustega ning vajadusega ümberjaotamist ja solidaarsusmehhanisme käsitlevate selgemate suuniste järele.

Euroopa Liidu Kohtu hiljutised otsused, mis avaldati 21. detsembril 2023⁴ ja 4. oktoobril 2024⁵, mõjutavad samuti käimasolevaid arutelusid Euroopa spordimudeli põhielementide üle. Seda arvesse võttes tegid 26 ELi spordiministrit 2024. aasta veebruaris avalduse, milles nad tuletasid meelde, kui oluline on kaitsta ja tugevdada solidaarsusel ja väärtustel põhinevat sporti kooskõlas nõukogu resolutsiooniga Euroopa spordimudeli põhielementide kohta⁶. Avalduses kutsusid ministrid muu hulgas üles veelgi tugevdama Euroopa spordimudeli põhielemente kui ELi visiooni ja raamistikku Euroopa spordi pikaajalise tuleviku jaoks ning kutsusid komisjoni üles kaaluma asjakohaseid viise, kuidas ellu viia nõukogu 2021. aasta resolutsiooni, mis käsitleb spordis võistluste avatuse, sporditulemuste, aususe, solidaarsuse ja väärtuste kaitsmist.

---

³ Euroopa Komisjon, Sennett, J., Le Gall, A., Kelly, G. jt, „Study on the European Sport Model – A report to the European Commission“ („Uuring Euroopa spordimudeli kohta – aruanne Euroopa Komisjonile“), Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2022.

⁴ 1: Euroopa Kohus, eelotsusetaotlus menetluses European Superleague Company SL *versus* Fédération internationale de football association (FIFA), Union of European Football Associations (UEFA), C-333/21, 21. detsembri 2023. aasta otsus;

2: Euroopa Kohus, International Skating Union *versus* Euroopa Komisjon, C-124/21 P, 21. detsembri 2023. aasta otsus;

3: Euroopa Kohus, eelotsusetaotlus menetluses SA Royal Antwerp Football Club *versus* Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA), C-680/21, 21. detsembri 2023. aasta kohtuotsus.

⁵ Euroopa Kohus, eelotsusetaotlus menetluses Fédération internationale de football association (FIFA) *versus* BZ, C-650/22, 4. oktoobri 2024. aasta otsus.

⁶ <https://www.sports.gouv.fr/declaration-des-ministres-des-sports-europeens-pour-un-modele-sportif-base-sur-la-solidarite-le>

Euroopa Liidu spordialase töökava (2024–2027) üks peamisi eesmärke on toetada, süvendada ja jätkata käimasolevaid arutelusid Euroopa spordimudeli põhielementide üle⁷. ELi spordialases töökavas kutsutakse Euroopa Komisjoni üles töötama 2026. aasta lõpuks välja uue pikaajalise strateegilise dokumendi ELi spordipoliitika tuleviku kohta, sealhulgas Euroopa spordimudeli põhielementide edendamise ja spordi integreerimise kohta teistesse ELi poliitikavaldkondadesse. ELi spordialases töökavas nähakse ette ka uuring Euroopa spordimudelit mõjutavate tulevaste arengute, ohtude ja võimaluste kohta.

Eespool toodut silmas pidades on õige aeg, et ELi spordiministritele antakse võimalus väljendada oma seisukohti hiljutiste arengusuundade ja tulevikuväljavaadete kohta seoses Euroopa spordimudeli põhielementidega ELi spordipoliitika tuleviku kontekstis.

ARUTELUKÜSIMUSED

1. Milliseid Euroopa spordimudeli põhielemente tuleks teie arvates veelgi tugevdada, et säilitada spordi väärtus Euroopas, ning kuidas seda teha? Kuidas saaks teie arvates ELi spordialases töökavas (2024–2027) kavandatud edasise tööga seda toetada, pidades ka silmas peagi valmivat pikaajalist strateegilist dokumenti ELi spordipoliitika tuleviku kohta ning kavandatud uuringut?
2. Millised meetodid ja meetmed riiklikul ja/või ELi tasandil võivad motiveerida spordiliikumist tugevdama professionaalse ja rohujuure tasandi spordi vahelist seost, sealhulgas finantssolidaarsuse mehhanisme?

---

⁷ Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon, mis käsitleb Euroopa Liidu spordialast töökava (1. juuli 2024 – 31. detsember 2027), ELT C, C/2024/3527, 3.6.2024.